

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟ-
ΡΙΤΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ.
ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΞΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

ΑΡΙΘ. 671 (ΦΥΛ. 7)

Σάββατο, 15 Φεβρουαρίου 1920

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ: Τὸ Χαμό-γέλο.

ΠΗΤΣΗΣ ΚΑΛΑΜΗΣ: Τὸ Καλάμι.

Μ. ΚΑΛΑΚΙΣΗΣ: Μπαύρων.

Ν. ΓΙΩΝΝΙΟΣ: Οἱ δίγλωσσοι Δημοκρατιστές.

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ: Τὰ γράμματά σου.

ΝΙΚ. ΘΕΡΒΑΝΤΗΣ - Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ: Ὁ Ἄνθ. Κι-
χότης (συνέχεια).

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,": Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΔΗΜΟΣ ΠΗΣΙΩΤΗΣ: Καλὴ ἀρχή.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ: Ὁλεθροί.

Θ. ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ: Γὰ μιά παράδοση.

Γ. ΘΑΛΙΒΕΡΟΣ: Φθινόπωρο.

ΑΠΟ ΒΛΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΛΟΜΑΔΑ: Νεοελληνικὴ φι-
λολογία. — Ξένη φιλολογία. — Ἡ κοινὴ
γνώμη. — Περιοδικά. — Χωρὶς γραμμα-
τοσημο.

* ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ *

Ο ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Τὴ ὥρατα Μεσολογγίτικῃ ζωῇ μᾶς ἦλθε μὲ τὰ τρία διαλεχτὰ σὰ μαργαριτάρια μεγέθους καρυδιῶν, πού μᾶς ἐχάρισε πάλιν ὁ ἀριστοκράτης ποιητῆς τοῦ Μεσολογγίου κ. Μ. Μολαλάσης. Τρία, μόνον τρία, ὄχι ἕκατον τρία ἢ γὰρ τρία. Ἀλλὰ τί μουσική, τί δέσμο, τί δούλεμα, τί ψυχή καὶ τί ὁραματισμοὶ μέσα τους. Τῶνα ἀφιερωμένον εἰς ἓνα διάσημον βιολιτζί τοῦ Μεσολογγίου, τὸν Μπαταριά. Τὸ ἄλλο εἰς ἓνα περίφημο ἄριστο παλληγάρι — τοῦ ποιητοῦ ἐξάδελφο— τὸν Τάκη Πλοῦμα, καὶ τὸ τρίτο στὸν Βύρωνα. Τὸ πρῶτο γεννᾷ μιὰ θύελλα χαρᾶς καὶ ζωῆς. Τὸ δεύτερο μιὰ μισθρητικὴ ἀπόλαυσις καὶ μιὰ πιζορὴ μελαγχολία. Τὸ τρίτο εὐορτάζει ἓνα θρόμβο τῆς φυσιολογικῆς σχολῆς καὶ ὁ ποιητῆς διησιθάνεται τὸν Βύρωνα ὡς ἓνα σωτὴρ κάρταρον μέσα σὸ αἷμα τοῦ παπταῖ του.

Τρία ποιήματα τρεῖς φιλολογικῆς πανηγύρις.

Ἐφημ. «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Απόφαισις

Ἐχόντες ὑπὸ ὄψιν ὅτι, λόγω τῶν δυσχερειῶν πρὸς ταχέαν τηλεγραφικὴν ἢ ταχυδρομικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς καθίσταται ἀνέφικτος ἡ ἐνέργεια τῆς διὰ τὴν 10ην Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. προκηρυχθείσης δημοπρασίας, πρὸς προμήθειαν 15 ὁδοστρωτήρων καὶ 12 πισσωτικῶν μηχανημάτων, ἀναβάλλομεν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δημοπρασίας ταύτης διὰ τὴν 15ην Μαρτίου ἐ. ἔ.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας)

Γνωστοποιεῖ

ὅτι τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. καὶ ὥραν 11 π. μ., ἀνεργηθῆσεται μειοδοτικὴ δημοπρασία δι' ἐνοφραγίστων προσφορῶν ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ Ὑπουργείου ὁδῶς Βουλῆς 6, διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἠλεκτρικῆς φωταγίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν. Τὸ ἔρ-

γον προϋπολογίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμ. 18000) ἑκατὸ χιλιάδων. Ἐγγύησις δραχ. 400.

Τὰ διαγράμματα, ὁ προϋπολογισμὸς, ἡ συγγραφή καὶ λοιπὰ σχετικὰ εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Βουλῆς 6 εἰς τὴν δι-
ἀθεσιν τῶν βουλομένων νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῶν.

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΙΩ. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ (ΔΙΑΒΑΤΗ)

• • • • ΤΟΜΟΣ ΑΠΟ 112 ΣΕΛΙΔΕΣ • • • • •
• • • • ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΔΡΑΧ. 3.50 • • • • •
• • • • ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ • • • • •
• • • • ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ» • • • • •

Η ΚΥΡΙΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟΥ ΚΟΥ Γ. ΑΣΠΡΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 236 — ΔΡΑΧΜΕΣ 6.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΤΑ:

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ

ΔΡΑΧ. 4

ΕΤΑΙΡΙΑ «ΤΥΠΟΣ», ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Ὁδὸς Ἀριστείδου 12

Ἄλλα τὰ εἶδη τῆς γραφικῆς, χαρτιά, μελάνια τυπογραφικὰ, χάρτης περιτυλίγματος, χαρτόνια σαπούνια ἀρωματικά, ἀκόσματα καὶ γίλια διὰ εἶδη, εἰς τιμὰς ἀσυνηθίστους

ΚΑΠΙΝΑ
ΣΙΓΑΡΕΤΑ

ΜΕΞΗ

Ο ΤΟΚΟΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΚΩΝ

Η Υ Ξ Η Σ Ε Ν

ΑΠΟ ΤΗΣ 10ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1919

Τὰ τρίμηνα Ἐντοκα Γραμμάτια θὰ δίδουν τόκον 5 ο)ο

Τὰ ἑξάμηνα » » » » » 5 1)2 ο)ο

Θὰ ἐκδίδοντα δὲ καὶ ἐτήσια μὲ τόκον 6 ο)ο

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο Ἀθήνα, 15 Φεβρουαρίου 1920

ΑΡΙΘ. 671

ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

(ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΦΙΛΗΝΤΑ)

SÉNAT Τετάρτη, έντεκα τοῦ Φλεβάρη 1920.

Αγαπητέ μου,

Λουζαύμ μονάχο ἡ ἔτυμολογία σου τοῦ ἀλίμονο στὸ Νομὰ.

Ἐνας γλωσσολόγος ὑπάρχει στὴν Ἑλλάδα, ὁ Φιλήντας. Ἐνας δηλαδὴ μὲ τὸ σαροῖ, ἕνας μὲ τὸ χαμόγελο. Τὸ χαμόγελο!

Ἴσως καὶ σένα τὸ μάτι σου νὰ μὴν τὸ πῆρε ἀκόμη, τί χάρισμα τοῦρανοῦ εἶναι σ' ἕναν ἀνθρώπο τὸ χαμόγελο. Τὸ χαμόγελο, Φιλήντα, σημαίνει ἀγαθὴ καρδιά, ἐφκολονόγη ἐπιστήμη, κουλτεντιστικὴ, νου ἀνώτερο, πού κρίνεται περισσότερο παρὰ πού κατακρίνεται.

Τὸ χαμόγελο δὲν εἶναι εἰρωνεία τῆς κακάς. Εἶναι μιὰ τῆς καλοσύνης εἰρωνεία. Ἐνα χαμόγελο νά. εἶναι ὁ Πλάτωνας ὅλος —ἐπειδὴ ἀπόμεινα κι ὅσο ζήσω θάπομείνω λάτρη φανατικὸς τῆς ἀμίμητης ἐκείνης, τῆς χρουσις, τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Θέλεις μάλιστα νὰ σοῦ ξεμιστηρεφτώ; Τραβίχτηκα, δὲ δημοσιέβω πιά τίποτα ρωμαϊκὸ — ἀν καὶ τὰ σεστάρια μου κοντέθουνε νὰ σκάσουνε ἀπὸ τάνέχδοτα χειρόγραφα μου — παραιτήθηκα γιατί ἕνας ἀπὸ τοὺς λόγους εἶναι πού ἀπὸ τὴ σημερινὴ τὴν Ἑλλάδα χάθηκε τὸ χαμόγελο καὶ πάει.

Καὶ στὸν παλιό μας τὸ Νομὰ καὶ στὰ παινεμένα μας τὰ Γράματα τῆς Ἀλεξάνδρειας, κάνεις λόγο γιὰ τὸ Χατζηδάκη. Τὰ ἱστορικά του ἔχουνε κάποια νοστιμάδα. Θάξιζε. θὰ εἶτανε ἀστείον νὰ τοῦ τὰ θύμιζες κάπου κάπου, ἐπὶ πού σ' ἀφτὰ καταγίνεσαι — νὰ τὰ θύμιζες καὶ σὲ μερικὸς μας φίλους, πού σὰ νὰ τὰ ξεχνούνε.

Ὁ Χατζηδάκης μιὰ φορὰ βοήθη σὲ κείμενο Βυζαντινὸ παρακατιανῆς ἐποχῆς, μιὰ γενικὴ τοῦ Μάρι, καὶ κάπως ἀχρονολόγητα (ὅπως τὸ συνηθίζεις), θάρρειψε ἀμέσως πὸς εἶτανε γενικὴ τοῦ περίφημου Λατινικοῦ Marius ἔτσι τὸ διερωτήνεψε κίόλας σ' ἕνα γερμανικὸ περιοδικό, ἀνάμεσα σὲ κάμποσες βρισιές ἐναντίον μου — μόνο πού γάϊδαρο δὲ μὲ λέει —, ὅταν ἦρθα καὶ τοῦ

ἀπόδειξα πὸς ὁ Μάρις ἀφτὸς ὁ Βυζαντινὸς καὶ ὄχι Λατινικὸς, εἶτανε ὄνομα Συριακὸ! Εἶχε καὶ νόημα γνωστό.

Ἐν κύκλω πλήθους, σοῦ λέει ὁ Φίλωνας, ἐξήχει βοήτις ἄτοπος Μάριν ἀποκαλούντων οὕτως δέφασιν τὸν κύριον ὀνομάζουσθαίπαρὰ Σούροις... —

Μπορεῖς γιὰ τὰ καθέκαστα νὰ βεβαιωθείς σ' ἕνα μου βιβλίον, σὲς Etudes de philologie néo-grecque. Recherche sur le développement historique du grec. p. 527, 1892.

Πρίν ἀπ' τὰ 1892, στὰ 1886 στὸ πρῶτο μου μεγάλο βιβλίον: — Essais de grammaire historique néo-grecque, 1,219 — ἔτυχε νὰποδείξω καὶ γὰρ ἄλλο, δηλαδὴ πὸς κάποιον δημοτικὸ τραγοῖδι, Ὁ γιδὸς τοῦ Ἀντρονίκου, θὰ εἶναι τὸ πολὺ πολὺ τοῦ δέκατου ἑβδομου, δέκατου ὄγδοου αἰῶνα, ἐνῶ τὸ περνοῦσε ὁ Χατζηδάκης μας — ἐννοεῖται καὶ τοῦτο σ' ἕνα νέμταϊκο γλωσσικὸ περιοδικό — γιὰ κάποιον σεβάσιμον κειμήλιον τοῦ δέκατου τέταρτου, πούδς ξερεῖ; μπορεῖ καὶ τοῦ δέκατου αἰῶνα (τοῦ Χριστοῦ), ἀφτοῦ δήλωσε μάλιστα — καὶ πάλι σὲ περιοδικὸ νέμταϊκο — πὸς ἐδοῦ καὶ χίλια χρόνια δὲν ἄλλαξε ἡ δημοτικὴ, ἄρα πὸς στὰ ἐννιακόσια, ὑποθέτω, μιλούσανε ἀκόμη τὴ γλώσσα πού διαβάζεται στὸ λεγόμενον τῶγγυιον τὸ τραγοῖδι.

Θὰ μπῆρες τώρα στὸ νόημα.

Βέβαια εἶναι σπουδαῖον πρῶμα, εἶναι λυπητερόν γιὰ ἕνα ἔθνος, σὰ βλέπει κανεῖς ἕναν καθηγητὴ ἐπίσημον, ἕναν καθηγητὴ τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστήμιου νὰ βρίζη, νὰ συκοφαντῆ, νὰνακατέβη τὰ ἐπιστημονικά καὶ τὰ προσωπικά ζητήματα, νὰ σὲ βγάξη κλέφτη, νὰ ψευτολογῆ μὲ τὸν ἄτιμον ἰδὸν τρόπο, πού εἶναι ὁ τρόπος τοῦ Χατζηδάκη.

Ὅσο δὲν εἶνε ἀφτὸ πού μὲ ἀπέλιψε. Μὲ ἀπέλιψε πού τὸ ἔθνος δὲ χαμογέλασε.

Νά σου ἕνας ἄθροπος, πού τώρα χρόνια καὶ χρόνια φωνάζει πὸς τὰ βιβλία μου δὲν ἀξίζονε τίποτα καὶ πού ὅλη του ἡ ζωὴ στάθηκε πόλεμος ἐναντίον μου.

Δὲ χαμογέλασε ὅμως κανέννας.

Νά σου ἄθροπος πού σου κάνει κάμποσα χοντρούταια λαθάκια —λαθάκια σημαντικά, ἐπειδὴ δὲν εἶναι λάθια τῆς ἀπροσεξιάς, εἶναι ἀντιμεθοδικὰ λάθια— καὶ πού ὅλα νὰ σοῦ τὰ ξεσηκώσω; Ἐακολουθῶ ὡστόσο νὰ κραυγάζῃ καὶ νὰ βρίζῃ. Ἐακολουθοῦνε, φίλε μου, κοί ἄλλοι νὰ τὸν προκηρύχουνε μεγάλο γλωσσολόγο καὶ καθηγητὴ σεβαστό.

Χεῖλι δὲ βλέπω πού νὰ χαμογελᾷ.

Θὰ μοῦ ἀντιτάξῃς πὸς τί σημασία ἔχει ἕνας Χατζηδάκης; Φοβερὴ, ἀφοῦ κατώρθωσε, στὴν Ἑλλάδα, νὰ βλάψῃ τόσο καὶ τόσο. Μὰ σοῦ τὸ παραχωρῶ πὸς ὑπάρχοντε καὶ σημαντικότερα. Τὸ σημαντικότερο εἶναι πού τώρα τελεφταῖα κατάντησα πρόσωπο ἱστορικό. Δοξάστηκα μὲ τὸν τίτλο ἀπὸ τοὺς ἑταίρους τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμιλοῦ, γιατί μοῦ φαίνονται καὶ δάφτοι σὰν καινούργοι ἑταῖροι ἐνὸς καινούργιου Σύλλογου πρὸς διάδοσιν κανενὸς καινούργιου Βικέλα.

Ἱστορικὸ πρόσωπο θὰ πῆ πρόσωπο πού ἀνήκει στὸ παρελθόν, πού ἡ δράση του δὲν εἶναι δράση ὅπως τὴ θέλουμε τὰ σημερινά μας τὰ περιστατικά.

Ὅστε τὸ γράμμα μου ἀφτό, μὴν πὰς ἄξανα καὶ φανταστῆς πὸς γράφετα τὴν ὥρα πού τὸ γράφω, τετάρτη ἔντεκα τοῦ Φλεβάρη 1920. Τίποτα. Εἶνα γράμμα ἱστορικό, πού θὰ γράφηκε στὸ μεσαιῶνα.

Τί νὰ σοῦ κάμω, πού νομίζω —μ' ὄλο τὸ σέβας— πὸς ἱστορικά πρόσωπα εἶναι πολὺ περισσότερο οἱ ἑταῖροι μας. Ὁ Δ. Πετροκόκκιнос, ὁ Δελμούζος καὶ ὁ Τριανταφυλλίδης.

Ὁ Τριανταφυλλίδης ἔχει σπάνια ἐπιστημονικὴ φινέτσα. Ὁ Δελμούζος εἶναι ἥρωας. Ὁ ἄριστος Δ. Πετροκόκκιнос ἔβγαλε μιὰ δισέλιδη φυλλαδακίλα, μιὰ φορὰ —δὲ θυμοῦμαι πότε— μὲ κάποια χρῆσιμη Χιώτικη ἐπιγραφή.

Δὲν πιστέβω μολοντοῦτο νὰ πειράξῃς κανέναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς μας φίλους, ἂν τοὺς πῆς καὶ στοὺς ἰδίους πὸς κανέννας τοὺς δὲν εἶναι ποιητῆς οὔτε στὸ στίχο οὔτε στὸ πεζό.

Γεννήματα θρέμματα τοῦ Παρνασσοῦ εἶναι ὁ Παλαμάς, ὁ Ταγκόπουλος, ὁ Παρορίτης, ὁ Ποριώτης, ὁ Γκόλφης, ὁ Ἐρμονας, ὁ Ξενοπούλος, Ἐσὺ πού γιὰ τὸ καμάρι τῆς Ρωμοσύνης γεννήθηκες συνάμα καὶ γλωσσολόγος καὶ ποιητής.

Κί' ἀφτό ἔχει νὰ κάμῃ, ἐπειδὴ εἰσεῖς ἔχετε τὸ

δικαίωμα νὰ μιλάτε, νάχετε καὶ μιὰ γνώμη. Ποιὸς ἄλλος μπορεῖ νὰ κανονίσῃ τὴ γλώσσα τῆς φιλολογικῆς, ὅξω ἀπὸ τοὺς φιλόλογους;

Τὰ ἔργα τῆς φαντασίας, ποιὸς ἔχει τὸ δάκρυος νὰ προσδιορίσῃ τὴ γραμματικὴ τους, νὰ τὴ θεμελιώσῃ, νὰ τὴν καθιερώσῃ, ὅξω ἀπὸ κείνους πού ἔχουνε τὴ φαντασία, πού βγάλανε καὶ τὰ ἔργα;

Στὴν Ἑλλάδα —στὴ σημερινὴ ἐννοεῖται— δὲν ἀκολουθήσανε τέτοιο σύστημα.

Τὴ γλώσσα τῆς φιλολογικῆς θύγκανε νὰ τὴν κανονίσουνε ἀνθρώποι παντάπασι ξένοι πρὸς τὴ φιλολογία, πρὸς τὴν ποίηση, πρὸς τὴ τέχνη, πρὸς τὴ φαντασία, ὁ Κοραῆς, ἔπειτα ὁ Κόντος, κατόπι ὁ Χατζηδάκης, σήμερα ὁ Πετροκόκκιнос, ὁ Δελμούζος καὶ ὁ Τριανταφυλλίδης.

Πές μου τώρα, ποιὸς τὰ εἶδε ἀφτὰ καὶ ποιὸς χαμογέλασε;

Δὲ χαμογελάσανε οὔτε οἱ τρεῖς μας οἱ φίλοι, γιατί μῆτε τοῦ λόγου τους δὲν τὸ νοιώσανε πὸς γενήκανε πρόσωπα ἱστορικά— πρόσωπα δηλαδὴ πού ἀνήκουνε στὸ παρελθόν, καθὼς εἶπαμε, πού ἡ δράση τους δὲν εἶναι δράση ὅπως τὴ θέλουμε τὰ σημερινά, τὰ πραχτικά, τὰ ζωντανὰ τὰ περιστατικά μας, ἀφοῦ κάνουνε ἀπαράλλαχτα ὅ,τι ἔκαμε ὁ Κοραῆς, ὅ,τι ἔκαμε ὁ Κόντος, ὅ,τι ἔκαμε ὁ Χατζηδάκης.

Καὶ τὸ συμπέρασμα;

Τὸ συμπέρασμα κοντὰ στὸ νού. Οἱ φιλόλογοι μὲ τῶνομα καὶ μὲ τάπαγγελα, οἱ ποιητάδες, οἱ πεζογράφοι, δράσανε, μὰ δράσανε τοῦ κάκου.

Ὁ Ἐκπαιδευτικὸς τοὺς ἔκαμε νοῦλλα. Βλέπεις; δὲν εἶναι θυμὸς, εἶναι λογικὴ. Ὁ κόπος ὁ ἅγιος πῆγε τοῦ θρόντου. Σὰ νὰ μὴν εἶχανε γραφῆ τῶσα ἔργα!

Ὁ Ἐκπαιδευτικὸς ξαναρχίζει, τὸ λέει ἐπίσημη, τὸ λέει πατριωτισμὸ.

Καὶ κανέννας δὲ χαμογελᾷ.

Γιὰ λόγους ἀπειρους καὶ σπουδαίους, ὅπως σοῦ ἔλεγα, τραβήχτηκα. Ἐνας ἀπ' ἀφτούς ἡ ὀλότελη ἀφτὴ ἔλλειψη τοῦ χαμόγελου.

Φαντάσου τώρα, Φιλήντα, τὸ πὸ ἀφάνταστο.

Ἴσα ἴσα ἐπειδὴ δὲν κατάλαβε ὁ κόσμος τί τρέχει καὶ ποιὸ εἶναι τὸ ζήτημα, ἐγὼ κατάλαβα πὸς ἄδικα τόντις καταπάστηκα τέτοια δουλειά.

Ἴσα ἴσα ἐπειδὴ ἀγνοοῦνε τὸ χαμόγελο τοῦ νού, ἐμένα μὲ πήσανε τὰ δάκρυα τῆς καρδιάς —καὶ τοὺς ἄφησα γιὰ.

ΤΟ ΚΑΛΑΜΙ

ΣΤΟ ΖΗΖΙΜΟ ΣΙΑΕΡΗ

Πλάι στα νερά και στο ρηχό ποτάμι
Σειέται τ' άγεροφιλήτο καλάμι.
Μ' άριά τὰ φύλλα σὰ σπαθιά γυρτά
Άνθό δὲ δίνει κ' ἤσκιον δὲν κρατᾷ.

Λαός τ' ἀδέρφια του σαιέθουν γύρω,
Ψηλόλιγνο καθένου τους και στείρω,
Κι ἂν ἔρθει ἀπάνω νὰ σταθεῖ πουλί,
Πάλι κάνει φτερά και δὲ λαλεῖ.

“Όσο ἡ νοτιά τὸ δέρνει και τὸ γέρνει,
Τόσο τὸ δρόμο πρὸς τὰ οὐράνια παίρνει.
Κι ἂν τρέμει στ' ἀγριοβόρι και θρηνεῖ,
Στῆ νύχτα χάνεται ἡ πικρὴ φωνή.

Και μόνο ὅταν ξερό και πληγωμένο
Παίζει στὰ χεῖλια τοῦ βοσκοῦ ἀρμολιμένο,
Λαοῦν τὰ σπῆλια, οἱ λόγγοι, τὰ βουνά :
Μὲς στὸ καλάμι κόσμος νέος ξυπνᾷ ---

Και ξάφνω, στῆ γαλήνη πὺν ἀγοσταῖζει
Στοῦ δειλινοῦ τ' ἀχνόφαντο τὸ ἀτλάξι.
Τοῦ ἀνέμου νά ! τὸ πόδι τὸ βουερό,
Πὺν στὴν κοιλάδα στήνει τὸ χορὸ,

Και τοῦ νεροῦ τὰ σιγαλά τραγοῦδια
Πὺν ρέει μὲς στὰ μυρόπανα τὰ λουλούδια.
Και τὰ φιλεῖ στὴν ἀχροποταμιά
“Ἡ ξέφυγα τὰ πάει στὴ λησιμονιά,

Και τοῦ βουνοῦ ἡ δροσιά, τοῦ κάμπου ἡ λαύρα,
“Ἡ μουσικὴ τῆς κροῦσας πηγῆς ἀνάβρα,
“Ἡ θλίψη, ὁ πόθος, ἡ ἔρημη συμφορὰ
Κι ὁ κόνος τῆς ἀγάτης κ' ἡ χαρὰ

---“Ὅλη ἡ ζωὴ περίσσια ξεχειλάει :
Και κλαίει ἡ ψυχὴ τοῦ καλαμοῦ, γελᾷει
Στὰ χεῖλια τοῦ βοσκοῦ πὺν βράδι ἀργά
Τὰ πρόβατα ἀπ' τὸ βράχο σαλαγᾷ.

ΜΗΤΗΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΣ

ΜΠΑΪΡΩΝ

Στους τοίχους ἄρματα ἀσημιὰ και φλωροκαπνισμένα,
Τακίμια ἀπὰ στὰ χαμηλά διβάθνια τὰ νταμάδα,
Τὰ φουσεκλίκια ἀραδιαστά, τὰ χαϊμαλιὰ ἕνα, ἕνα,
Κι' ἀπ' τὰ νοιχτὰ παράθυρα τῆς λίμνης φῶς, ἡ ἀχνάδα.

Μέσ' ἀπὸ τὴν ἀβλόπορτα, τὸ σελωτὸ σπαθιάτο
Τῆς Ἀραπιᾶς, μὲ τὰ κροσσὰ τὰ φάλαρα, φρουμάζει.
Και μπρὸς στὸ μόντζο τὸ σιοπό, πὺν τὰ νερά ἀπὸ κάτω,
Μονόξυλο μὲ τὸ μακρὸν σταλίκι γλεῖ και ἀράζει.

Σουλιῶτες. Φράγκοι, αἰδάμαστοι Μεσολογγίτες, γόνα
Τὸ γόνα, χάμου κάθονται, νὰ ταναχθοῦν και πάλι,
Σὰ θὰ προβάλλει ἰσάθεος ὁ ἀσύγκριτος, κορῶνα
Φορῶντας τὸν ἡλιόγυρο στὸ ἀγγελικὸ κεφάλι.

“Όμως και τὸ φαρόπουλο στὸ νιοβαμένο προιάρι,
Πὺν τὸ σαλεύει μιὰ ριπὴ τοῦ κόρφου ἀριά χυμένη,
Χαρούμενο πὺν κ' ὁ γιαλὸς ἀρχίναε νὰ φρεσκάσει,
Στρῶνει στὴν πρόμη τὸ χαλί και ὀρθὸ τὸν περσιμένει.

Μὰ Κεῖνος πρὶ νὰ δῶσ' ἡ αὐγὴ, μὲ τὸ φτεροὸ κοντῆλι,
Σὰν ἀπὸ χᾶδι ἡ κρούσιμο στὸν ὕπνα μηνυμένος,
“Ριμάρει ἀκόμα τὸν καιῦμο τοῦ ὕστερονοῦ του Ἀπριλίη,
Λοξάζοντας πάλε και σέ, κατατρεγμένο Γένος.

Κ' ἐγώ, πὺν τότε σὲ δασὰ πρόγονου στήθειά μέσα,
Ξέχωρου ἐκεῖ στους διαλεχτοῦς, ἔσφιζα στάλα αἱμάτου,
Και σὰν ἰδέα κυμάτιζα μὲσ' στὴν πλατειά του ἀνέσα,
Και στὴν ἀητένια του γοργῆ σπῆτιζα ἀναβλεψιά του,

Ποῖος ξέρει ! σὲ ποῖο στρόφιλο νὰ πόντισα ἄξαφνα, ὄντας
“Ανοῖξε ἡ θύρα κ' ἔτριξαν βαρειά τὰ σιαλοπάτια,
Κ' ἐστάθη στὸς ἀρματολὸς μπροστὰ χαμογελῶντας
Και τὸν πατοῦ μοῦ ἐκοίταξε καλὰ καλὰ στὰ μάτια ...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΟΙ ΔΙΓΛΩΣΣΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΙΣΤΕΣ

Ὁ «Νουμάς» ἔχει δίκιο νὰ μὲ χριτᾶ πὸν γράφω στὸν «Ελευθερο Τύπο» καθαρέβουσα, καί, στὸ «Νουμάς», δημοτική; Οἱ δημοτικιστὲς πρέπει νὰ γράφουνε μοναχὰ δημοτική.

Ἀλήθεια, θλίβεται κανεὶς νὰ βλέπει, σήμερα, σὴ δημοσιογραφία, νὰ γράφεται πέρα γιὰ πέρα ἢ καθαρέβουσα, ἐνῶ, μιά φορά, ὁ κάθε δημοτικιστὴς φιλοτιμιότανε νὰ γράφει στὶς καθημερινὲς ἐφημερίδες, δημοτική. Νάλλάξανε οἱ δημοτικιστὲς, γλωσσικὲς πεποιθήσεις;

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ, μὲ τὴν ἀφορμὴ πὸν δίνει ὁ «Νουμάς», νὰ πῶ ποιὲς εἶναι οἱ δικές μου: Κάθε παιδὸς δημοτικιστὴς, νομίζω πὸς πρέπει νὰ βγεῖ νὰ κτῆ τὶς τωρινὲς του γλωσσικὲς πεποιθήσεις, κ' ἴσως νὰ μαζεφτοῦν παρατηρήσεις χρήσιμες στὸ γλωσσικὸν ἄγωνα.

Λοιπόν, ὅσο γιὰ μένα, πιστεύω πάντα πὸς ὁ δημοτικισμὸς θὰ «σώσει» τὴν Ἑλλάδα. Ὁ δημοτικισμὸς εἶναι σοσιαλισμὸς. Κάθε σοσιαλιστὴς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ δημοτικιστὴς. Γι' αὐτὸ καὶ εἶμαι. Θάρθει μάλιστα καιρὸς, πὸν ὅσοι δὲν εἶναι φίλοι τοῦ λαοῦ, θὰ πάφουνε νὰναι δημοτικιστὲς. Τὴν ἰδέα αὐτὴ — δηλαδή τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ἀπὸ ἀποψη σοσιαλιστική, — τὴ συζητῶ σ' ἓνα βιβλίον πὸν ἀποφάσισα νὰ τυπώσω — ἀφοῦ ἡ ζωὴ δὲν ἄφησε μέρες σὲ ζεῖνον πὸν σκέφτηκα νὰ τὸ καταπιαστῆ, στὸ μόνον ἰκανὸ, τὸν ἀνεγνώριτο καὶ ἀληθινὸν Σκλήρο.

Οἱ σοσιαλιστὲς, πιστεύουμε ἀκόμη πὸς ὁλόκληρη ἡ σημερινὴ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση θρῖσζεται, γιὰ τὴν ὥρα, στὸ χριτῆ, χριτῆ πὸν θὰ κουργιαντεῖ ἄθροιο ἀπὸ τὸν πρῶτον Ἀντιβενιζέλο, ἃ δὲν προλάθει ὁ λῶς νὰ μοοφωθεῖ σοσιαλιστικά, νὰ τὴν κἀμει ζήτημά του. πούγοιμά του καὶ νὰ τὴν ἐπιβάλλει. Ἄ σήμερα πολλοὶ διανοούμενοι δημοτικιστὲς ἔχασαν ἀκόμη καὶ τὴν ὄρεξιν νὰ γράφουνε στὶς ἐφημερίδες δημοτική, εἶναι, νομίζουμε, γιὰ τὸ γλωσσικὸν ἀγῶνα μὲ χριτῆρα ἀκαδημαϊκὸ πάλωσε, ξεθύμανε ἢ περιμαζέφτηκε γύρω στὸ Κράτος, παίρνοντας ζωὴ ἀπὸ τὴν χριτῆ δυνάμιν. Ζωντανὸς, ὁ δημοτικισμὸς, ὑπάρχει καὶ ὁλοένα φροντῶναι μέσα στὶς ὀργανωμένους λαφῆς μάζες πὸν τὸν εἰσθετήσανε σὲ βαθμὸ πὸν νὰ θαυμάζει ὁ «Νουμάς» μερικὲς προσηρῆρες ἐργατῶν γραμμένους σὲ δημοτική.

Ὅσο γιὰ τὴ σοσιαλιστικὴ ἀποψη στὸ ζήτημα τῆς γλωσσικῆς μορφῆς — μιχτῆ ἢ δημοτική; — παραδεδῶκατε γιὰ σωστοὺς κανόνες τῆς γλώσσας μας ἐκεῖνους πὸν κανόνισε ὁ Ψυχάκης. Μιά μέρα ἐκεῖ θὰ φτάσουμε. Γι' αὐτὸ δὲ θὰ θέλωμε νὰ βλέπουμε τὸ Δελμοῦζο νὰ γράφει, στὸ τελευταῖο «Δελτίον τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ ὄμιλου» γιὰ τὸ ἀκαταπτο κανονιστικὸ σύστημα τοῦ Ψυχάκη.

Αὐτὸ πάλι δὲ σημαίνει πὸς ἐμεῖς, οἱ ἐπαναστατικοὶ δημοτικιστὲς, ὀφείλομε νὰ πολεμοῦμε στὸ ἔργο τους τοὺς τρεῖς ἐκπαιδευτικοὺς μεταρρυθμιστὲς καὶ συνιδεάτες μας. Εἶναι ὀπαραίτητοι καὶ ἀφτοὶ γιὰ νὰ ὑποστηρίξουνε τὴν ἐξέλιξιν στὸ δούμιο τῆς ἀπαραίτητο. ὅσοι ἐτοιμαζοῦνε ὄλικὸ — ἔστω καὶ χριτῆνο — πὸν ἄθροιο θὰ πᾶς γοειαστεῖ. Μποροῦμε, ἃ θέλετε, νὰ ἐπιτήσουμε ἀπὸ τοὺς κρατικὸς δημοτικιστὲς νὰ μὴ βάζουνε, στὰ ἄρφαθητάρια, τὰ παιδιὰ μας νὰ προ-

σέζονται σὲ εἰκόνες, ποτὲς ὅμως δὲν πρέπει νὰ καταφύγομε στὴν κ. Κασταντζάκη γιὰ νὰ καταγγεῖλαι γιὰ ἀθέτους τοὺς νεωτεριστὲς παιδαγωγοὺς μας.

Ἐν τούτοις, ἔκαμα ἄθροιο, χωρὶς ἀκόμη νὰ καταφύσω νὰ πῶ γιὰ τοῦ λόγου ἔργον, στὸν «Ἐλευθερο Τύπο» καθαρέβουσα. Μὰ ὁ λόγος ἐπαθέτω νὰ καταλαβαίνεται. Ζητοῦμε νὰ διδάξομε πρῶτα σοσιαλισμὸ κ' ἔπειτα δημοτικισμὸ. Μέσα στὸ σοσιαλισμὸ, εἶπαμε, ὑπάρχει καὶ ὁ δημοτικισμὸς. Κι ἀφοῦ οἱ ἀναγνώστες καὶ διεσφυντὲς τῶν καθαρέβουσιάνικων ἐφημερίδων θέλουνε νὰ νοιώθουνε μόνον ἀπὸ καθαρέβουσα, τοὺς γράφομε καθαρέβουσα γιὰ νὰ γίνετα σοσιαλιστικὴ προσηρῆρα κ' ἐκεῖ ὅπου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνε μὲ τὴ δημοτική.

Ὅμοιολογῶ ὅμως πὸς ἡ αἰσθητικὴ καὶ ἡ ἥθικὴ ἐνδὲς δημοτικιστῆ δὲν ἰκανοποιοῦνται μὲ τὴν καθαρέβουσα, καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσισα, ἢ «Κοινωνία» πὸν θὰ ξαναβγεῖ, νὰ γράφεται σὲ δημοτική, ὅπως ἄλλοτε ὁ «Λαὸς» καὶ ὁ «Βραγῆτης» τῆς Πόλης, ἢ τὰ «Σοσιαλιστικὰ Φύλλα».

Ἐξαριστὸν μάλιστα τὸ «Νουμάς», πὸν ἐπὶσθετα νὰ μὴ θυμώσει γιὰ τὴν ἐκδοσὴ τῆς «Κοινωνίας» σὲ γλώσσῃ δημοτική.

N. ΓΙΑΝΝΙΟΣ

Σ. τοῦ Ν. — Καλὰ καὶ ἄγρια, ἂν καὶ σὲ πολλὰ μπορεῖ καὶ νὰ σεζητηθῆνε, ἔσα γράφει προσηρῆρα ὁ κ. Γιαννιός. Τὸ τελευταῖον τοῦ ὅμως παραγραφικὸν κριθὲν τὴν τὴν ζουτοπονηρία, πὸν δὲν μποροῦμε νὰν τ' ἀφῆσομε δίχως ἀπάντησιν Νὰ, κ. Γιαννιέ. Ὁ «Νουμάς» δὲ θὰ θυμώσει πὸν σκοπῆρες, καθὼς λέξ, νὰ βγάλλει τὴν «Κοινωνία» σου σὲ δημοτική, γιὰ τὸ «Νουμάς» δὲν ἐμπροσθεῖται οὔτε τὸ Δημοτικιστικὸν, οὔτε κανένα ἄλλο ἰδεολογικὸ ζήτημα. Τὸ ἐναντίον, ὁ «Νουμάς» θὰ σοῦ φωνάξει ματράβι! σὲ σὲ δεῖ καὶ στὴν ποδῆν νὰ ἐφαρῆσεις ὅσα τόσο ὄμορφα καὶ τόσο ἐλευθερόστομα λέξ — ἂν τὰ ἐφαρῆσεις.

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΟΥ

Τὰ γράμματά σου τᾶνω, Ἀγάπῃ πρώτη, σὲ ἀτίμητο κοντῆ, μὲσ' στὴν καρδιά μου. Τὰ γράμματά σου κρῆννε σου τὴ νιστῆ, καὶ ἀνθίζουνε τὴ ὄμνη χαρὰ μου.

Τὰ γράμματά σου, πόσα μοῦ μιλῶν με τὶς στραβὲς γραμμὲς καὶ τὰ λαθάκια! Τρέμιον, γελᾶνε, κλαίνε, ἀνιστοροῦνε ταχινῆσιμα τὴ ζούλα καὶ τὴν κῆλια.

Τὸ μῆρο στοὺς φαιέλλους πὸν εἶχες φαντίσει τοῦ Καιροῦ δὲν τὸ εἰθύσανε τὰ γρῶτα. Παρόμοια ἃς ἦταν νὰ μὴν εἶχε ὀθύσει ἢ ἀπονία σου τὰ ὄνειράτα τὰ πρῶτα!

Τὰ γράμματά σου πάνε, Ἀγάπῃ μόνῃ, βάρους λευκῆς, τὴ σκέψη μου ἐκεῖ κάτω. Τὰ γράμματά σου, τᾶφου δὲν τελειώνε ἀπάνω τους ἢ λέξιν τοῦ Θανάτου.

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ»

KIMON I. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ «ΤΥΠΟΣ»

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευδύνονται:

ΕΤΑΙΡΙΑ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΕΣ: Για το Εβδομαζωικό δρ. 20 το χρόνο.

» 10 το εξάμηνο.

» 5 το τρίμηνο.

Για το Εξαετηζωικό φρ. 25 το χρόνο.

» 15 το εξάμηνο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΕ συγκίνηση και με καράρι τυπώσαμε σήμερα ένα γράμμα του Ψυχάρη. Υστερής από τόσον καιρό ξανακούσαμε πάλι τη γλυκειά, την αξιοματική, την επιβλητική φωνή του. Είναι πάντα ο ίδιος ο Ψυχάρης με το ύφος του εξαίνο το ούμορυστικό, το σαρκαστικό, που ξέρει να σφάζει με το χαμόγελο το ύψος το ζουθεντιστό κι αληθινά Ρωμαίικο, που μ'ας έδωσε σελίδες αθάνατες. Ο τελευταίος αγώνας μας, ο συζωφανημένος, ο παρανθημένος, που για μ'ας αποτελεί το μεγαλύτερο τίτλο τιμής, γιατί εμείς αποκαλύψαμε πώς κάτω από το πρόσχημα του δημοτικισμού έγινε η απόπειρα να εγκαθιδρυθεί η μιχτή γλώσσα, που είναι η μεγαλύτερη επιβουλή κατά του δημοτικισμού, ο αγώνας μας αυτός ο θερμός κι αληθινά εθνικός αναγνωρίζεται, δικαιώνεται, στεφανώνεται. Ο Ψυχάρης σερφονάει μαζί μας. Η βαρειά φωνή του αντηχεί σήμερα σαν ένα αηγιό κήρυγμα διαμαρτυρίας κι οργή κι σαν ένα έρωτηγιο σύλλαγμα. Απορημένος ο Ψυχάρης βλέπει με πίκρα να νοθεύεται το πνεύμα του δημοτικισμού, που είναι το μεγαλύτερο ή και το μόνο πνευματικό κίνημα στον τόπο μας κι αφήνει όλη την οδμή της ψυχής του να ξεχειλίσει. Όλοι οι αληθινοί δημοτικιστές, όσοι είναι σε θέση να νοιώσουν τη σημασία του αγώνα, συμμαρξίζουν τον πόνο του μεγάλου μας Δασκάλου.

ΣΥΖΗΤΕΙΤΑΙ πάλι στις εφημερίδες το αιώσιο γλωσσικό ζήτημα. Και όπως όλα τα ζητήματα, έτσι κι αυτό το συζητούν οι δημοσιογράφοι ανάμεταξύ τους. Όλα δημοσιογραφικά σ' αυτόν τον τόπο, δηλαδή πρόχειρα, άμελέτητα, βιαστικά, διομηχονικά. Ένας δημοσιογράφος ανακάλεσε μι' συνταγή πώς να κατασκευάζουμε ένα καινούριο φράι που λέγεται «άπλη καθαρεύουσα» και που μ'ας διαβεβαιώνει κάθε μέρα πώς είναι πολύ νόστιμο. Άλλος, δημοσιογράφος κι αυτός, μ'ας συμβουλεύει να κάνουμε ύπομνη όσο να ρθει ο Παράκλητος της γλώσσας, που θα μ'ας δείξει τον αληθινό δρόμο, γιατί όλοι εμείς δεν άξίζουμε

ένα λεπτό τουλάχιστο. Έτσι το ζήτημα, με αλαφροκατη συνείδηση, συζητείται σ'ά ναύα ένα ζήτημα που γεννήθηκε μόλις τώρα, σ'ά να μην έχει δημιουργηθεί μι'αν δλόξεση φιλολογία πάνω σ' αυτό, σ'ά να μην προηγήθηκε ένας Ψυχάρης που όλα τα φιλολόγησε με τον επιστημονικό του φρακό και σε όλα κήτησε βαθεί'ά πάνω τη σφραγίδα της βαρειάς προσωπικότητάς του. Επιτέλους πώς τοιμούνε να συζητούνε ένα ζήτημα που το Κράτος τόλμισε πανηγυρικά έδω και λίγα χρόνια κ'α που δέχτηκε κίολας και συχωρήμα για το κατόρθωμά του αυτό:

ΣΥΖΗΤΟΥΝΕ λοιπόν οι δημοσιογράφοι μεταξύ τους και κωμώνονται πώς μαλλάνουνε, πώς διαφρονούνε, κατακρίνουνε και το Κράτος, αναθεραπίζονε κατά την καθιερωμένη πιά συνήθεια κ' εμάς τους μαλλιαρούς που δεν αφήνουμε να λυθή το ζήτημα σύμφωνα με τα σφύροντα της επαγγελματικής δημοσιογραφίας. Μά μην τους πιστεύετε. Στο βάθος, στην ούσια, είναι όλοι σύφωνοι. Εφημεριδογράφοι εφημεριδολόγοι και Κράτος, ένα όλοι τους. Μιχτοί όλοι. Μιχτή κι άγιος ο Θεός. Κ' η συζήτηση εξακολουθεί μονότονη, με με κίλοσειτομένα επιχειρήματα, επάνω σ' ένα ζήτημα που είναι πιά εξαντλημένο. Γιατί ούσιαστικά ζήτημα δεν ύπάσχει. Το ζήτημα το δημιούργησαν μοναχοί τους οι δημοσιογράφοι. Το ζήτημα τόλμισε και ο λαός ο αληθινός — όχι οι σάπιοι άστοι — με τη βοήθεια το κ καλύτερων συγγραφέων του. Για μ'ας το ζήτημα είναι πιά άλλο σήμερα. Πώς θα πλουτιστεί ή δημοτική μας, πώς θα γίνει το τέλειο γλωσσικό όργανο που όνειρευόμαστέ, για την ικανοποίηση κάθε πνευματικής μας ανάγκης. Με την παρατήρηση πώς αυτό το πλούτισμα δε θα γίνει με τρόπο αυθαίρετο, βίαιο, ύποκειμενικό. Ούτε με παράκλητους, ούτε με σεβθασμούς δασκάλιους. Ότι στοιχείο δώσιμιο βρισκότανε στην καθαρεύουσα, το πήραμε. Αυτό είνε ο μόνος σεβθασμός που μπορούσε να γίνει άνεχτός από το πνεύμα της δημοτικής. Το πλούτισμα θα γίνει πάνω στις γενικές γραμμές που ακολουθεί από αιδώνε η γλώσσα, πάνω στο σχέδιο που χάραξε ο λαός κ' οι καλύτεροι συγγραφείς του. Η γλώσσα θα πλουτιστεί όσο θα πλουτίζεται κι ά πνευματικός κι ό πραγματικός μας κόσμος. Κι ο Παράκλητος να κατέβει από τον ίδιο δρόμο θα ακολουθήσει. Έτσι μόνο θα δημιουργηθεί γλώσσα αληθινά Ρωμαίικη, όχι μόνο στο τυπικό, μα και στη σύνταξη, στο ύφος, σ' αυτό το προπάντων. Όλες οι άλλες οεισότητες είναι καλές για να φτιάσουνε μι'ά γλώσσα Φραγκική, ποδχειρη, εφημεριδογραφική, που να εφφραίνει την ψυχή των άστων. Αυτό επιδιώκουνε οι δημοσιογράφοι για να δημοσιογραφηθούνε όλη μας ή ζωή πέρα πέρα. Αυτό ζητάει και το Κράτος.

ΛΟΠΙΟΝ ο Ρωμαίος δε διασκαδάει. Προγκάει, γκαρίζει, σφριάζει, δέονει, ούριμίζει. Αυτό το θέαμα το είδαμε πάλι στις τελευταίες αποκηρές. Ο λόγος, ή εξηπνάδα ή χωρατάδα χάθηκε από τα χείλια του. Γιατί τοίλειψε ο πολιτισμός. Ένας πούχει να πει σ' ένα μασκαρά ή εξηπνάδα, δεν έχει ανάγκη να τον προγκήσει, ούτε να τον σπάσει στο ξύλο. Ο Ρωμαίος, πούνα άκόμα στο βάθος του βάρβαρος,

νωίθει να βράζει μέσα τὸ αἷμα του, θέλει νὰ ἐκδηλωθεῖ, καὶ μὴ βρίσκοντας ἄλλο πρόχειρο μέσο, ξεθυμαίνει σὲ ἀναρθρὸς κραυγὲς ἢ ξεπλατίζεται κ' ἰδρώνει πετάγοντας ὤρες δάκρυες, χαρτοπόλεμο καὶ σερπαντίνες. Γιατὶ αὐτὸ δὲν ἀπαιτεῖ καμιά ἐγκεφαλικὴ ἐνέργεια. Πλάτες καὶ χέρια μόνο χρειάζονται. Ἐτσι οἱ λαοὶ ἐκδηλώνουνε τὴν ψυχικὴ τους διάθεση μὲ

τὸ λόγο, μὲ τὸ πνεῦμα, ὁ Ρωμῆς μὲ τὰ χέρια, ποὺ τὰ ὀπλίζει μὲ χαρτοπόλεμο, καὶ πολλὲς φορές σκύβει καὶ τὸν μαζεύει κὶ ἀπὸ χάμου, δείχνοντας καὶ μ' αὐτὸ εἶδος ἕνα εἶδος ἀταβισμού, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ οἱ ἔγροι πρόγονοὶ του παίρνανε ἀπὸ χάμου πέτρες γιὰ νὰ χτυπήσουν τοὺς ἀντίπαλους τὴν ὥρα τοῦ πετροπόλεμου ποὺ κάνανε ἀναμεταξύ τους.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΠΡΩΤΙΝΕΣ ΣΚΕΥΕΣ

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ

Τὸ νὰ δοθεῖ ἀπὸ τὸ Κράτος σύνταξη στὴ χίρα τοῦ ποιητῆ Σουρῆ τὸ βρίσκουμε δίκαιο, δικαιότατο καὶ μὲ ὅλη τὴν καρδιά μας τὸ ὑποστηρίζουμε. Ἀδιάφορο ἂν ὁ γλωσσικὸς ἀγὼνας μᾶς εἶχε χωρίσει, μᾶς εἶχε φέρει ἀντίμαχους μὲ τὸ συντάχτη τοῦ «Ρωμῆος». Ἀδιάφορο ἂν τὸ γούστο μᾶς εἶχε πάθει τέτοια στρέβλωση ὥστε νὰ μὴ τὸν παραδεχόμεσθε, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι δημοσιογράφοι, ποιητῆ τῶν ποιητῶν. Ἐμεῖς καὶ τὸν ποιητῆ ἐχτιμούσαμε, ὅσο τοῦ ἀξίζε, καὶ τὸν καλοκάγαθο ἄνθρωπο ἀγαπούσαμε. Γιὰ τοῦτο σήμερα, ποὺ ἡ Πολιτεία ἔδειξε κάπως οὐσιαστικώτερον τὴν ἐχτιμῆσὴ της στὸν ποιητῆ, πρώτοι ἔμεῖς ἐρχόμεσθε νὰν τὴ χειροροτήσουμε.

Μὰ εἶναι κ' ἕνας ἄλλος λόγος, πῶ γενικός, ποὺ μᾶς ἐνθουσιάζει. Τὴ σύνταξη ποὺ θὰ δοθεῖ στὴ χίρα τοῦ Σουρῆ, τὴν παίρνουμε ὡς καλὴ ἀρχὴ ποὺ, ἀπαραίτητα, θέλει καὶ συνέχισμα. Ὅ,τι θὰ κάνει ἡ Πολιτεία γιὰ τὴν οικογένεια τοῦ Σουρῆ, νὰ ἐξακολουθήσει νὰν τὸ κάνει καὶ γιὰ τὴν οικογένεια κάθε λογογράφου καὶ κάθε ποιητῆ, ποὺ ὅπωςδήποτε ἐργάστηκε γιὰ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα καὶ ἀφιέρωσε σ' αὐτὰ τὴ ζωὴ του. Βλέπετε, οἱ Ἕλληνες ἐκδότες δὲ συνειθίσανε ἀκόμα ν' ἀνταμείβουνε ἀνθρωπινὰ τὴν πνευματικὴν ἐργασία, ὥστε ἕνας λογογράφος νὰ ζεῖ ἀπὸ τὴν πένα του καὶ νὰ φέρι κ' ἕνα κομμάτι ψωμί στὰ παιδιὰ του. Ὅσο ἐξακολουθεῖ ἡ ἀπάνθρωπη ἐκδοτικὴ ἐμμετάληψη, ἔχει χρέος ἡ Πολιτεία νὰρθεῖ ἀρωγός. Ἄς κάνει καὶ γι' αὐτοὺς ὅ,τι κάνει καὶ γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους της. Μήπως οὐσιαστικὰ ὑπάλληλοι τῆς Πολιτείας δὲν εἶναι κ' οἱ λογογράφοι κ' οἱ ποιητῆς, καὶ γενικὰ οἱ καλλιτέχνες, ἀφοῦ ὅλη τὴ ζωὴ τους τὴν ἀφιερώνουν σὲ κάτι ὄρατο, ποὺ ἐξηκάνει καὶ ἐξευγενίζει τὸ ἔθνος;

Οἱ ἀδερφάδες τοῦ Παπαδιαμάντη πεινοῦν. Ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ ψηφίσει σύνταξη γιὰ τὴ χίρα τοῦ Σουρῆ, ἔχει χρέος νὰ μὴν τίς λησιμονήσῃ κὶ αὐτέσ.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— *Νέο βιβλίο τοῦ ποιητῆ Μαλακῆ.*

— Βγῆκε τὴ βδομὰ ἀποτὴ λιγοσέλιδο βιβλίο τοῦ ποιητῆ Μ. Μαλακῆ, μὲ τρία τραγούδια: «Ὁ Μπαταρίας», ὁ «Τῆρας - Πλοῖμα» καὶ «Μπατίρον», καινούρια δημιουργήματα τῆς μουσῆς του. Σκεπτόμαστε στὸ σημερινὸ μας φύλλο τὸ τελευταῖον ἀπὸ τὰ ποιήματα τούτα, καὶ καθὶα τὸν μὲ ἀφήλῃ ἔργον.

ψῆ ζυγογραφίεται μιὰ θεῖα στιγμὴ προφητικῆς μεγαλοπρέπειας. Ἡ ποίηση τοῦ Μαλακῆ, ὄρμη πῶ καὶ φρασμένη σὲ σημερινὸ σημεῖο τῆς ἐξέλιξῆς της, θὰ ἐξηγηθεῖ πιστὰ καὶ μελετημένα στὴν ἀναγγελμένη ὁμιλία τοῦ κ. Ρήγα Γκόλφη, ποὺ θὰ γίνῃ μὲ τὴ διοργάνωση καὶ τὴ σύμπραξη τῆς καθηγήτριας τῆς ἀπαγγελίας στὸ Ἑλληνικὸ Ὀδεῖο κ. Θεωνῆς Δρακοπούλου, καὶ μὲ θέμα «Οἱ ποιητῆς Μαλακῆς καὶ Πορφύρας».

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

«Ἕλληνες ποὺ παίρνουν τιμητικὴ θέση στὰ γαλλικὰ γράμματα. — Ἡ ρωμανικὴ σχολὴ κὶ ὁ ποιητῆς Ἐδοστὴ Ἀθανασιάδης. — Μιὰ ἀφηρημάδα.»

— Πολλὲς φορές μᾶς δίνεται ἀφορμὴ νὰ σκεπτοῦμε μήπως τὸ γλωσσικὸ ζήτημα θὰ λάβει μιὰ λύση ποὺ δὲν τὴν περιμένουμε μήτε οἱ καθαρευουσιάνοι, μήτε οἱ δημοτικιστῆς, μήτε κἂν οἱ μιχτοὶ κὶ αὐτὴ ἡ λύση εἶναι μιὰ φριχτὴ ὑπόψια, μήπως δηλαδή οἱ πολλὲς συγκοινωνίες, οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ βιβλία, τὸ ἐμπόριο, τὰ ταξίδια κ' οἱ κουβερνάντες, καὶ οἱ σπουδῆς σὲ ξένα σχολεῖα καὶ πανεπιστήμια, τέλος ἡ μικροσύνη τῶν μικρῶν μπροστὰ στὴν μεγαλοσύνη τῶν μεγάλων, ἀναγκάσουν τίς γλώσσες τῶν μικρῶν καὶ λιγότερο προχωρημένων ἐθνῶν νὰ παρουν μιὰ θέση δευτερότερη, νὰ γίνουν ἕνα εἶδος ντοπιολογίας, ὅπως εἶναι τὰρβανήτικα ἢ καὶ τὰ τσακωνικά στὴν Ἑλλάδα, ἢ τοὐλάχιστο ὅπως τὰ φλαμαντικά στὸ Βέλγιο: καὶ γλώσσες πολιτισμοῦ γιὰ τίς τέχνες καὶ γιὰ τὴ σκέψη καὶ γιὰ τὴν ἔρευνα νὰ μείνουν πῶ τ' Ἀγγλικά, τὰ Γαλλικά, τὰ Γερμανικά, τὰ Ρώσικα, καὶ κἂν δυὸ ἄλλες γλώσσες.

Ἡ ὑπόψια εἶναι φριχτὴ καὶ προσπαθοῦμε νὰ τὴν διώξουμε μ' ὅλη μας τὴν μπόρεση ἀπὸ τὸ μυαλό μας. Ὅμως μᾶς τὴν ἔξαναφερε πάλι στὴ μνήμη μας ἡ παρισιάνικη «Revue Contemporaine» ποὺ τὴ ἀναφέραμε στὸ περασμένο φύλλο μας ἀπὸ ἀφορμὴ τίς μελέτες ποὺ δημοσιεύει γιὰ τοὺς συγκαιρινούς Ἕλληνες ποιητῆς. Κ' ἐνὸς ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἶδαμε πόσο δύσκολα καὶ μὲ πόσες ἀθασίες μπορεῖ ἕνα μικροχρόνιο ποιητικὸ ἔργον νὰ περάσει τὰ σύνορα τῆς πατρίδας του, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος βλέπομε μὲ πολλὴν ἐθνικὴ περηφάνεια, μὰ ὄχι καὶ δίχως ἐθνικὴ μελαγχολία, νὰ γίνεταὶ λόγος γιὰ τὸν Ἕλληνα στὸ αἶμα, μὰ Γάλλο στὸ ποιητικὸ του φανέρισμα ποιητῆ Ἐδοστῆ Ἀθανασιάδης, ποὺ τὰ ὅσα γιὰ τὴν ποιητικὴν του ἀξία γράφει ὁ Ἐρνέστος Ραινὸ στὸ περιοδικὸ ποὺ εἴπαμε παραπάνω, μᾶς τὸν παρουσιάζουν ὡς ἕνα διάδοχο τοῦ Μωρεῶ.

Καὶ γενικῶς τὸ ζήτημα: Πῶς νὰ πηγαῖς ὁ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ "ΤΥΠΟΣ",
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ".

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευδύνονται:

«ΕΤΑΙΡΙΑ Ν «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ»

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Για το Έξωτερικό δρ. 20 το χρόνο.
 > 10 το έξιμηνο.
 > 5 το τρίμηνο.
 Για το Εξωτερικό φρ. 25 το χρόνο.
 > 15 το έξιμηνο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΕ συγκίνηση και με καμάρι τυπώσαμε σήμερα ένα γράμμα του Ψυχάρη. Ύστερις από τόσον καιρό ξανακούμε πάλι τη γλακειά, την αξιωματική, την επιβλητική φωνή του. Είναι πάντα ο ίδιος ο Ψυχάρης με τό ύφος του εκείνο τό ούμοριστικό, τό σαρκαστικό, που ξέρει να σφάζει με τό χαμόγελο τό ύφος τό κουνεντιαστό κι αληθινά Ρωμαϊκό, που μᾶς ξδωσε σελίδες αθάνατες. Ο τελευταῖος ἀγώνας μας, ὁ συζοφανημένος, ὁ παρανημένος, που γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ τό μεγαλύτερο τίτλο τιμῆς, γιατί ἐμεῖς ἀποκαλύψαμε πῶς κάτω ἀπό τό πρόσχημα τοῦ δημοτικισμοῦ ἔγινε ἡ ἀπόπειρα νὰ ἐγκυβερνηθῆ ἡ μυχτὴ γλώσσα, που εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἐπιβουλή κατὰ τοῦ δημοτικισμοῦ, ὁ ἀγώνας μας αὐτός ὁ ἱερός κι αληθινά ἐθνικός ἀναγνωρίζεται, δικαιώνεται, στεφανώνεται. Ο Ψυχάρης συμφωνάει μαζί μας. Ἡ βαρειά φωνή του ἀντηχεῖ σήμερα σάν ἓνα ἀψηλό κήρυγμα διαμαρτυρίας πᾶ συνήματα καὶ σάν ἓνα ἐγεργήσιο σάλπισμα. Ἀπορητημένος ὁ Ψυχάρης βλέπει με πίστρα νὰ νοθεύεται τό πνεῦμα τοῦ δημοτικισμοῦ, που εἶναι τό μεγαλύτερο ἢ καὶ τό μόνο πνευματικό κίνημα στόν τόπο μας κι ἀφήνει ὅλη τὴν ὀδύη τῆς ψυχῆς του νὰ ξεχειλίσει. Ὅλοι οἱ αληθινοὶ δημοτικιστές, ὅσοι εἶναι σὲ θέση νὰ νοιώσουνε τὴ σημασία τοῦ ἀγῶνα, συμερίζονται τὸν πόνο τοῦ μεγάλου μας Δασκάλου.

ΣΥΖΗΤΕΙΤΑΙ πάλι στὶς ἐφημερίδες τὸ αἰώνιο γλωσσικό ζήτημα. Καὶ ὅπως ὅλα τὰ ζητήματα, ἔτσι κι αὐτὸ τὸ συζητοῦνε οἱ δημοσιογράφοι ἀναμεταξύ τους. Ὅλα δημοσιογραφικά σ' αὐτὸν τὸν τόπο, δηλαδή πρόχειρα, ἀμελέτητα, διαστικά, διομηγονικά. Ἐνας δημοσιογράφος ἀνακάλεσε μιὰ συνταγή πῶς νὰ κατασκευάζουμε ἓνα καινούριο φράϊ που λέγεται «ἀπλή καθαρεύουσα» καὶ που μᾶς διαβεβαιώνει κάθε μέρα πῶς εἶναι πολὺ νόστιμο. Ἄλλος, δημοσιογράφος κι αὐτός, μᾶς συμβουλεύει νὰ κάνουμε ἔπομοιή ὅσο νὰ ρθεῖ ὁ Παράκλητος τῆς γλώσσας, που δὲ μᾶς δεῖξει τὸν ἀληθινὸ δρόμο, γιατί ὅλοι ἐμεῖς δὲν ἀξιοῦμε

ἓνα λεπτὸ τσιμιστό. Ἐτσι τὸ ζήτημα, με ἀλλοφρότατη συνείδηση, συζητιέται σὰ νᾶναι ἓνα ζήτημα που γεννήθηκε μόλις τώρα, σὰ νὰ μὴν ἔχει δημιουργηθεῖ μιὰν ὀλίγη φιλολογία πάνω σ' αὐτό, σὰ νὰ μὴν προηγήθηκε ἓνας Ψυχάρης που ὅλα τὰ φιλόλογος με τὸν ἐπιστημονικό του φακὸ καὶ σὲ ὅλα κᾶπτες βαθεῖ ἀπάνω τὴ σφραγίδα τῆς βαρεῖας προσωπικότητάς του. Ἐπιτέλους πῶς τοῖμοῦνε νὰ συζητοῦνε ἓνα ζήτημα που τὸ Κράτος τόλισε πανηγυρικά ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια καὶ που δέχτηκε κῶλας καὶ συχαρήματα γιὰ τὸ κατόρθωμά του αὐτό:

ΣΥΖΗΤΟΥΝΕ λοιπὸν οἱ δημοσιογράφοι μεταξύ τους καὶ κωμόνοντα πῶς μαλλώνουνε, πῶς διαφωνοῦνε, κατακρίνουνε καὶ τὸ Κράτος ἀναθεματίζουνε κατὰ τὴν καθιερωμένη πᾶ συνήθεια κ' ἐμᾶς τοὺς μαλλιαροὺς που δὲν ἀρνούμε νὰ λυθῆ τὸ ζήτημα σφωνα με τὰ σφέροντα τῆς ἐπαγγελματικῆς δημοσιογραφίας. Μὰ μὴν τοὺς πιστεύετε. Στὸ βάθος, στὴν οὐσία, εἶναι ὅλοι σύφωνα. Ἐφημεριογράφοι ἐφημεριδολόγοι καὶ Κράτος, ἓνα ὅλοι τους. Μιχτοὶ ὅλοι. Μιχτὴ κι ἄγιος ὁ Θεός. Κ' ἡ συζήτηση ἐξακολουθεῖ μονότονη, με με χλιοσειπομένα ἐπιχειρήματα, ἐπάνω σ' ἓνα ζήτημα που εἶναι πᾶ ἐξαντλημένο. Γιατί οὐσιαστικά ζήτημα δὲν ὑπάρχει. Τὸ ζήτημα τὸ δημιουργοῦνε μοναχοὶ τους οἱ δημοσιογράφοι. Τὸ ζήτημα τόλισε πᾶ ὁ λαὸς ὁ ἀληθινός — ὅχι οἱ σάπιοι ἄστοι — με τὴ βοήθεια τῶ ν καλύτερων συγγραφέων του. Γιὰ μᾶς τὸ ζήτημα εἶναι πᾶ ἄλλο σήμερα. Πῶς θὰ πλουτιστεῖ ἡ δημοτικὴ μας, πῶς θὰ γίνε τὸ τέλει γλωσσικό ὄργανο που ὀνειρευόμαστε, γιὰ τὴν ἱκανοποίηση κάθε πνευματικῆς μας ἀνάγκης. Με τὴν παρατήρηση πῶς αὐτὸ τὸ πλούσιμα δὲ θὰ γίνε με τρόπο σάθαιροτο, βίαιο, ὑποκειμενικό. Οὔτε με παράκλητους, οὔτε με συβιβασμοὺς δασκάλικους. Ὅτι στοιχεῖο βῆσιμο ἔρισκότανε στὴν καθαρεύουσα, τὸ πήραμε. Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος συβιβασμός που μποροῦσε νὰ γίνε ἀνεχτός ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς δημοτικῆς. Τὸ πλούσιμα θὰ γίνε πάνω στὶς γενικὲς γραμμὲς που ἀκολουθεῖ ἀπὸ αἰῶνες ἡ γλώσσα, πάνω στὸ σχέδιο που χάραξε ὁ λαὸς κ' οἱ καλύτεροι συγγραφεῖς του. Ἡ γλώσσα θὰ πλουτίζεται ἔσο θὰ πλουτίζεται κι ἡ πνευματικὴ κι ὁ πραγματικός μας κόσμος. Κι ὁ Παράκλητος νὰ κατέβῃ αὐτὸν τὸν ἴδιο δρόμο θακολουθήσει. Ἐτσι μόνον θὰ δημιουργηθεῖ γλώσσα ἀληθινά Ρωμαϊκή, ὅχι μόνον στὸ τυπικό, μὰ καὶ στὴ σύνταξη, στὸ ὕφος, σ' αὐτὸ προπόντων. Ὅλες οἱ ἄλλες ορεσότητες εἶναι καλὲς γιὰ νὰ φτειάσουνε μιὰ γλώσσα Φράγκικη, πρόχειρη, ἐφημεριδογραφική, που νὰ ἐκφραίνει τὴν ψυχὴ τῶν ἄστων. Αὐτὸ ἐπιδιώκουνε οἱ δημοσιογράφοι γιὰ νὰ δημοσιογραφηθῆ ὅλη μας ἡ ζωὴ πέρα πέρα. Αὐτὸ ζητᾶει καὶ τὸ Κράτος.

ΛΟΙΠΟΝ ὁ Ρωμῖος δὲ διασεδάξει. Προγκάει, γκαρίζει, σφρυγίζει, δέρνει, οὐρμάζει. Αὐτὸ τὸ θέαμα τὸ εἶδαμε πάλι στὶς τελευταῖες ἀποκοιηές. Ὁ λόγος, ἡ ἐξυπνάδα ἢ χωρατάδα χάθηκε ἀπὸ τὰ χεῖμα του. Γιατί τοῦλαίπε ὁ πολιτισμός. Ἐνας ποιητὴς νὰ πει σ' ἓνα μασκαρά μᾶ ἐξυπνάδα, δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ τὸν προηγήσει, οὔτε νὰ τὸν σπᾶσει, στὸ ἔλλο. Ὁ Ρωμῖος, πᾶναι ἀπὸ τὸν δόξος του, βάρβαρος,

ταν πηγαίνουν στα Ξένα οι Έλληνες; ή μήπως οι Έλληνες ποιητές, βρίσκοντας στενό τον ορίζοντα του τόπου τους, γυρεύουν τον πλατύτερο της κοσμοπόλης; ή μήπως οι ποιητές, όσοι δεν έχουν το σιδερένιο οργανισμό ενός Παλαμά, παθαίνουν εδώ από άτροφία και ραχίτη με το να μη διαβάζονται παρά μόνο από πεντέξη φίλους τους ο καθένας; ή μήπως αν ο Μωρεάς έγραφε ελληνικά, θα ήταν επίσης πρώτης γραμμής ποιητής, μα δε θα ξέραμε να τον έχτιμήσουμε; Κι αν είναι ή θεωρία για το περιβάλλο και τη ζωή: πώς δεν είδαμε κανέναν που να γράφει ελληνικάς «Στροφές» σαν τις γαλλικές του Μωρεά μέσα στο Παρίσι, όπως έγραφε εκεί τόσα γεωμανικά αριστουργήματα ο Χάρν; — Να πιστέψουμε πάλι πως ή γλώσσα κάνει τους ποιητές, κι όχι οι ποιητές τη γλώσσα, μάς έρχεται σαν ανέκδοτο.

Μές' από όλα αυτά τα ρωτήματα μάς γεννιέται ή υποψία που είπαμε παραπάνω και που στο κάτω κάτω δε θα γινότανε πρώτη φορά στον κόσμο.

— Ο ποιητής Αθανασιάδης είναι, κατά τον κ. Ερνέστο Ραινώ, ποιητής της ρομανικής ή νεολατινικής, ή όπως άλλως πρέπει να την ειπούμε ελληνικά την école romane — ποιητικής Σχολής: σχολής που γεννήθη σε μία αντίδραση κ' ένα κράτημα από τονκατήφορο που είχε αρχίσει να παίρνει ή συμβολική ποίηση, και που προσθεύει μαζί με το Σαρλ Μορίς πώς δε φτάνει ναφίνεται και να παραδίνεται ο ποιητής στο ποιητικό του δαιμόνιο, παρά ο καθένας έχει χρέος να γίνεται ο χρυσικός που θα δουλέψει το χρυσάφι του: «L'orfèvre de son or».

Λιπούμαστε που δεν είναι δυνατό να δημοσιευτεί εδώ ολόκληρη ή μελέτη του κ. Ραινώ γιατί τα όσα λέει από αυτή την άποψη για τη ρομανική ή ποίηση, είναι, κατά τη γνώμη μας, ένα πρώτης γραμμής μάθημα ποιητικής. Περιοριζόμαστε λοιπόν να δώσουμε, σε πρόχειρη μετάφραση, το μέρος που έχει στενότερη κ' άμεση σχέση με τον Έλληνα ποιητή, και συσταίνουμε σ' όσους ενδιαφέρονται περισσότερο για την ποιητική τέχνη, και χωριστά σ'όσους δε βρίσκουν ευχαρίστηση στο σπασοκεφάλιασμα που είπαμε σε κάποιο περασμένο φύλλο, κι ούτε στο να τριγυρίζουν ψηλαφώντας μέσ στα τρισκόταδα και το χάος, — να διαβάσουν το τεύχος του περασμένου Δεκέβρη της «Revue Contemporaine», που τα περιεχόμενά της τ' αναγγείλαμε στο τελευταίο μας φύλλο, στη στήλη «Περιοδικά».

— «...Η ρομανική Σχολή είχε δίκιο να μάς θυμήσει πως ή κανονικότητα κ' ή τάξη είναι ή βάση της αρμονίας, και πως δεν έπρεπε ν' αρνηθούμε τίποτα από τα όσα μάς άφισε ή πείρα των περασμένων αι-

ώνων, κι ούτε την κλασική μας κληρονομία. — πρώτα που δεν την εμπόδιζε να ενδιαφέρεται για τους νέους λυρικούς δρόμους ή για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις ή για τη μοιραία εξέλιξη. Όμως δεν παράδεχότανε τίποτα που δεν ήταν ύποταγμένο στους νόμους της λογικής και στον όρθο λόγο. Το καινούργιο δόγμα θεωρούσε πως ή συντομία στο ποίημα είναι μία από τις συνθήκες που δίνουν τη δύναμη, την ένταση. Ο Λαφονταίνος είχε αυτή τη γνώμη λέγοντας πως δεν πρέπει κανείς να εξαντλεί το θέμα, παρά να παίρνει μονάχα τον άνθος του:

Loin d'épuiser une matière
On n'en doit prendre que la fleur.

«Ήθελε να μάς παρορμήσει να ξεκαθαρίζομαστε απ' όλα τ' άγκάθια και τους τριβόλους της έμπνευσης της στιγμής, και να μάς θυμίσει πως όρμη της δημιουργικής έμπνευσης τόσο περισσότερο ύψώνεται, όσο περισσότερο περιορίζεται.

«Ανοίχτε τις «Στροφές», το αριστούργημα του Μωρεά: θα βρήτε την αδιάκοπη προσπάθεια να δώσει σ' ολόκληρο το ποίημα την απλότητα ενός ύψόμενου δαχτύλου... Ο Μωρεάς μόλις άφνει να δηλωθεί εκείνο που θέλει, όμως το κάνει με τέτοια ακρίβεια — χάρη στο πολύ ζύγισμα, που κατορθώνει να κλείνει μέσα εκεί έναν ολόκληρο ψυχικό κόσμο. Φτάνει μία μονάχα λεπτομέρεια, για να ξετυλιχτεί το σύνολο άμέσως στη φαντασία του αναγνώστη. Διαβάστε τους στίχους του: "Ένα φύλλο πέφτει, κ' έχεις όλη τη χιονοποριάτικη έρημωση. Ένα τριαντάφυλλο μαραινεται, κ' έχεις όλη τη μελαγχολία της περασμένης χαράς... Ο Μωρεάς δε μεταχειρίζεται, σαν τον Μαλλαρμέ, συμβολικές φράσεις: δεν τυλίγεται, σαν το Βερλαίν, μέσα σε καπνούς" δε ντύνεται με τα φανταχτερά και βάρβαρα χρωματιστά χρυσόφυλλα του Ριμπώ, έννοώ του Ριμπώ του «Μεθυσομένου Καραθιού» δε μεταχειρίζεται, όπως ο Μικοντελέρ, τα λαμπρόφωτα αστραποβολήματα της Γραφής. Μιλάει πάντοτε με χαμηλή φωνή, σαν ένας που ξομολογείται τα αισθήματά του, και, στερώντας τον έαυτό του από τη βοήθεια της εύλωτίας, γοιτεύει, την ψυχή με τη χάρη της γραμμής του και την αλάθητη πινελιά του...

«...Όλες αυτές οι σκέψεις είχαν σκοπό να σάς έτοιμάσουν για να μπορέτε να χαρείτε καλύτερα έναν ποιητή που γιαυτόν σκοπεύω να μιλήσω και που άσπάζεται τις ιδέες της ρομανικής Σχολής: τον Εύστράτιο Αθανασιάδη. Γεννημένος στη Μυτιλήνη στις 26 του Φεβάρη του 1875, και λοιπόν Έλληνας, όπως ο Μωρεάς, παρουσιάζει με τοίτον μερικές ομοιότητες. Έχει, μαζί με την αγάπη στη συντομία και την

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ :
 ::::: Ο ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ :::::
 ΤΟΥ ΒΟΥΤΥΡΑ

προσπάθεια πρὸς τὴν τελειότητα, τὴ μελαγχολία πού ἔχουν οἱ ψυχρὸς πού ἔζησαν πολὺν καιρὸ κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῆς τυραννίας. Ἀφοῦ σπούδασε Νομικὰ στὴ Λωζάνη, ξαναγεννιέται στὴ Μυτιλήνη, ὕστερα ἔρχεται στὸ Παρίσι ὅπου ἀκολουθεῖ μαθήματα τῆς λογοτεχνίας στὴ Σορβόννη. Δημοσιεύει στὰ 1912 ἕνα τεῦχος ἀπὸ γαλλικοὺς στίχους : «Τὰ Μικρὰ Ἐλεγεία», πού ἔτχαν τὴν ἐπιδοκιμασία τοῦ Μιστραλ. — «Ἀγαπητὴ ποιητῆ, τοῦ ἔγραφε ὁ συγγραφέας τῆς Μισρέιγ, τὰ ποιήματά σας ἔχουν διατηρήσει τὸ χρῶμα τοῦ νησιοῦ πού σᾶς εἶδε νὰ γεννισάστε, χρῶμα πού εἶναι λίγο καὶ τῆς Προβηγκίας, ἀπὸ χρυσό, πορφύρο καὶ γαλάζιο». Εἶναι μικρὰ ποιήματα, μὲ μιὰ ὥρα ἀπλότητα, ἀποχτημένη μὲ πολλὴ φροντίδα, καὶ πού ἡ ἀξία τους βρῖσκεται ἀκόμα στὸ αἶσθημα τῆς ἐμπνευσης...

Ὁ Ἀθανασιάδης εἶναι ἐπίσης γνωστὸς ὡς τραγικὸς ποιητῆς. Ἔχει γράψει πολλὰ θεατρικὰ ἔργα. Τόια παίχτηκαν στὴ Μυτιλήνη, στὴ Σύμωρη καὶ τὴν Κωνσταντινούπολη. Στὸ Παρίσι ἔδωσε στὰ 1911 τὴ «Νέα Τουρκία», ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση τῶν Νεότουρκων, καὶ γραμμένο μὲ συνεργασία τοῦ Ἀλφρέδου Πουαζᾶ. Ἡ Μυτιλήνη βρισκόταν ἀκόμα κάτω ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ ζυγὸ, καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ ποιητῆ ἦταν ἐκεῖ, καὶ ἀναγκάστηκε, γιὰ νὰ μὴν καταδιωχθεῖ ἡ οἰκογένειά του ἀπὸ τὴν Ὀθωμανικὴ Κυβέρνηση, νὰ πάει πίσω τὸ ἔργο του μὲ μεταφρασμένο στ' ἀγγλικά ἀπὸ τὸν κ. Μόρτων Φούλλερτον ἦταν νὰ παιχθεῖ στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερική. Στὰ 1914 χειρογραφήθηκε στὸ Ὄδεϊο ἡ τραγωδία του «Περσάντρος» γραμμένη μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Ἀνρί Μαιλαίτ. »

Ἀντιγράφουμε ἐδῶ τὰκόλουθο ὄραιο καὶ χαρακτηριστικὸ τῆς τέχνης τοῦ ποιητῆ ποιημάτων, ἂν καὶ εἴμαστε λίγο κουρασμένοι μὲ τὰ ταπεινά — ἄπως καὶ μὲ τὸν κισσό.

Petit cypres que j'ai planté
Jeune arbre de ma taille,
Tu m'éblouis de ta santé
Et ton destin me raille.

Adieu! moi je ne puis monter,
Et tu n'as, pour descendre,
Que l'ombre que tu vas jeter
Sur ma frileuse cendre.

Κι ὁ κ. Ἐρνέστος Ραινώ τελειώνοντας τὴν ὁμιλία του μελέτη μᾶς κάνει γνωστὸ πὸς ὁ κ. Ἀθανασιάδης στάθηκε θερμοῦ πατριώτης καὶ φίλος τῆς Γαλλίας, ἄπως δείχνουν οἱ στίχοι πού ἔγραψε στὰ 1918 κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο «Ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἑλλάς» ἡμῶς πὸς ἐργάζεται ἀκούραστα γιὰ νὰ κάνει γνωστοὺς στὴ Γαλλία τοὺς Νεοέλληνες ποιητῆς. Καὶ προσθέτει :

«Μπορῶ νὰ τὸ μαρτυρήσω ἐδῶ πὸς δὲν εἶναι ἔξω στὶς μελέτες πού δημοσιεύτηκαν σὲ τοῦτο τὸ περιοδικὸ ἀπάνω στὴ λυρικὴ κίνησι τῆς συγκαιρινῆς Ἑλλάδος, καὶ μῆτε στὶς μεταφράσεις ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Παλαμά, Μαλακάση καὶ Σημυριώτη, πρὸ ὅσοι οἱ γνώστες τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας ἀναγνώρουν τὴν ἀξία τους καὶ τὴν ποιότητά τους.

— Στὸ περασμένο φύλλο σὲ τοῦτη τὴ στήλῃ τοῦ ποσε ἕνα περιεργὸ λάθος : Τὸ περιοδικὸ «Die Welt am Montag» γίνηκε dez Mond κτλ. πού μοιάζει λίγο μὲ τὸ γερμ. Mond καὶ Montag καθὼς καὶ μὲ τὸ γαλλικὸ monde, κόσμος, γερμ. Welt!!:

Ἡ Κοινὴ Γνώμη

ἈΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΔΗΛΩΣΗ

Ἀγαπητὴ Νουμά,

Στὸ περασμένο σου φύλλο διάβασα ἕνα γράμμα μὲ τὴν ὑπογραφή «Γι» ἀπὸ τὴ Σύρα, καὶ εἶδα πὸς κάποιος δικηγόρος Λεβέντης εἶπε ἀπάνω σὲ μιὰ δίκη, σκετικὰ μὲ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, τὰκόλουθα :

«Γνωρίζομεν ὅλοι ὅτι ἅπαντες οἱ διδάσκαλοι ἀνεξαρτέτως, εἶναι ὁπαδοὶ τῆς ὑπεροκαθαρειοσύνης καὶ ὅτι ἅπαντες ὁμιλοῦν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν.» καὶ πολλὰ ἄλλα....

Ἐπειδὴ ἔτυχε δυστυχῶς νὰ ἔχω τὸ ἴδιο ἐπάγγελμα, καὶ γιὰ ν' ἀποφύγω κατὰ παρεξήγησι, σοῦ δηλώνω ὅτι καμιά σχέση ἢ συγγένεια δὲν ἔχω μὲ τὸν παραπάνω δικηγόρο.

Μὲ ἀγάπη

ΑΓΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ

Ἰστολογικὸς Πηροβολεῖται

ΜΑΥΡΟΓΑΤΟΝΙΑΟΥΡΙΣΜΑΤΑ

Ἀγαπητὴ «Νουμά»

Ὁ Μαῦρος Γάιος πού ἔγραψε πὸς ἐγὼ χιτέρησά τὸν «Κατάδικον» τοῦ κ. Θεοτόκη γιὰ τὸ λόγο πὸς τὸν βόημα ὀπισθοδρομικὸ, μὲ παρεξήγησε τρομερά. Καί ἐνα ἔργο δὲν κατὰρῖνα γιὰ τὴν κοινωνικὴ του ἰδεολογία. Ἡ διαφωνία πρὸς ὁρισμένους ἰδεολογίας ἐπειδὴ ἐγὼ ἔτυχε νὰ ἐμπνέομαι ἀπὸ μιὰν ἄλλη ἰδεολογία, μὰ αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ μὲ τρωλῶσῃ σὲ τέτοιον βαθμὸ πὸς νὰ μὴ γινῶμαι πὸς ἕνα ἔργο λογοτεχνικὸ δὲν μπορεῖ νὰ κριθῆ μὲ τὸ μέτρο αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς ἰδεολογίας, παρὰ μὲ τὸν τρόπο πού ἡ Ψυχὴ τοῦ συγγραφέα ζητᾷ νὰ ἐκδηλωθῆ μέσα σ' ἄποιοδήποτε περιβάλλον.

Μὲ ἀγάπη

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

LA REVUE CRITIQUE. (25 Γεν.)—Ἀλμπέρτ Τιμπουρτί : Οἱ παλιοὶ κάπυροι.—Ζάν Μάξ : Ὁ Σαντοῦλ στὴ Ρωσσία.—Πιέρ ντὺν Δολομπιέ : Ὁ Ρενουά. Φρανσουά—Πῶλ Ἀλμπέρτ : Ἐλεγεία κτλ., κτλ.

MERCURE DE FRANCE. (1 Φεβ.) Ἀνρί Γκαρνό : Μιὰ γωνιά ἀπὸ τὴ Μάχη τοῦ Ἀίν.—Ρ. Σέφρεξ : Πῶλ Αντάμ.—Ρ. ντὺν λα Βασιέρ. διήγημα. Ναταλίας Κλιφφορντ Μπαμπινε : ποιήματα.—Α. Τουρπίν. Σιβηρικανὴ Τραγωδία. Μπαρμπιέ : Ἀκόμα μιὰ λογοκλοπιὰ τοῦ Στεντάλ.

LA REVUE CONTEMPORAINE. (Γενάρ.) Φρανζὸν Ἐδν : Στροφές στὸ Μωροῦ.—Ἐρνέστος Ραινώ! Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ζάν Μαρσᾶ.—Γνωστὸν Φρανζιέξ : Καταγωγή τῆς Γῆς τοῦ Ἀνδρόκου καὶ τοῦ Βαρβάρου. (Μιὰ φιλοσοφικὴ παρα-

δοξολογία που μας κολακεύει, γιατί υποστηρίζει πως οι πατριώτες του συγγραφέα, κι' αυτόμα περισσότερη έμεις οι άνθρωποι, είμαστε το άλατι του κόσμου). — **Δουέν Νεμό**: Οι συγκαταρκτοί Έλληνα ποιητές. — **Μαρκήσιου Στ. Μονμασίγιον**: «Η τριετής διήγημα». — **Μωρίς Ολιβαίν Ανρί Μαυρά**. Ποιήματα. — Χρονικά κτλ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. **Αηδιωμένον**. Όλη αυτή η σοφία της περιήρησε θεοφίας της ζωής που σου κάνει τόση αντίσταση περιέχεται σε όλα τα έργα σου της ψυχολογίας από αυτά που διαβάσαμε τα παιδιά στο Γυμνάσιο. Δεν έχεις παρά να διαβάσεις το κεφάλαιο για τη γένεση της Γλώσσας και για τη σχέση νόησης και πρότασης και θα πειστείς με το πρώτο. — κ. **Μαρ. Γιαν**. Θα θέλαμε τίποτα πιο μοντέρνα. — κ. **Ηλ. Παρά**. Είμαστε σύμφωνοι. Οι έπιστημ. όροι δεν έχουν σημασία. Το μόνο που πρέπει να υποταχθούν στη γραμματική της γλώσσας. — κ. **Χαρ. Σακ**. Άρκετά καλά, και θα δημοσιευτούν. Όμως υπομονή, γιατί δεν αρροφταινουμε την όλη που έχουμε. — κ. **Κ. Π. Μαρ**. Θα δημοσιευτεί. — κ. **Π. Γλ. Σουτά**, πολύ σωστά. Στους στίχους όμως ζήτησε να γίνει πιο συγκεκριμένος. — κ. **Γεωργ. Δ. Βαρ**. Θα δημοσιευτεί. Αν δουλεύεις και προχωρείς όπως τώρα, γρήγορα θα γράφεις πολύ καλά. — κ. **Κ. Ανν**. Θα δημοσιευτεί. — κ. **Σ. Στ**. Θα δημοσιευτεί, άνκαι πέρασαν οι απόψεις. — κ. **Ρ. Ι. Ε. Ραρ**. Ο Πρω. έχει προσοχηνά σωματηθεί. — κ. **Χ. Θεοχ**. Δεν προλάβαμε. Θα σου γράψουμε στο άλλο φύλλο. — κ. **Α. Ακρ**. Το ίδιο. — κ. **Δ. Ίκαρ**. Δέ φταίς εσύ. Φταίμε μες.

Ο Δ Ε Θ Ρ Ο Ι

Στην άγκρια σου την ξερημη κοιμήσου!
Τα δάκρυα δέ σου θρέξαν το χώμα
Και μήτε ακολουθήσαν την ταφή σου
μοιρολογητρες με πικρό το στόμα.

Σάν ήρωας, στην αντίαγα του πολέμου
το σίδερο στο σίδερο ως εχτίπα,
τη γής στερονά προσκύνησες, φτωχέ μου,
με μια κοπή στα στήθια μάθη τούπα.

Δέ σου έζησαν μαριάρινο μνημείο,
στις έστερες γενιές λαμπρό ν' αστράφτει,
και για το ταπεινό σου μεγαλειο
μηδὲ φτωχός σκαφτιάς τη γής δέ σκάρτει.

Έπέρασες!... τη μάθη σου ιστορία,
λές, παραμύθι, δ νοός μας τηνε πλάθει.
ποσά κάμπου την απέρανη ξερημία,
σάν γρόφιου οκύλου, δ σκελετός του έχάθει....

Και στέρωσε δ θλιμένος θάνατός σου,
σημάζοντας το μάθη σου καλόδι,
παλάτια, που δ σθυμένος λογισμός σου
σκά βάθη των άνείρων του δεν κούθει.

“Ω έσύ, που ή θλιβερή σου έγγραψε μοιρα
δικιά σου να μην είναι ούδὲ ή ζωή σου,
χαμένος στων αίμάτων την πλημύρα,
στην άγκρια σου την ξερημη κοιμήσου!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Ο ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Δημοσιεύουμε ένα μέρος από γράμμα που μας στάλθηκε απ' άφορημή κι' έσο έγγραψε ο κ. Σταυρούπολιος για τη μαυιάτικη παράδοση της Καΰδομα-τοίσας:

Αγαπητέ μου «Νουμά»,

«Αυτή ή ίδια παράδοση βρίσκεται κ' εδώ στην επαρχία μας (Κασοτοριά και λένε πως ο λόπος όπου έγινε το θάμα είναι το Βαμπέλι, χωριό ξερόφωρο, που λένε πως βάρος του πολλά στην επαρχία μας. Και ή παράδοση αυτή κοινά στα τόσα άλλα μας δείχνει την ένότητα του λαού της χώρας μας με το λαό της κάτω Ελλάδας.

Στο Βαμπέλι λοιπόν φανερώθηκε ή χειλώνα κ' έγιναν άπορίλλαχτα τα ίδια όπως και στη μαυιάτικη παράδοση, δηλ. άναφαν κεριά στο καύκαλό της κ' έκαψε τα δέματα τους, με τη διαφορά πως είναι ή “Αγια Μαρίνα έκείνη που παίζει το όλο της Πα-ναριάς....»

Ζουπάνισα, 23 του Γεν. 1929

Με εκτίμηση
Θ. ΠΑΠΑΡΓΥΡΙΟΥ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ

Και μέσα μου ένας άγγελος κι' ένας κρη-της, δ πρώτος έλλαιε θουβός...

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Κι' άπάνω απ' τα παράπονα, απ' τα δάκρυα όλα, τα που ποτέ δὲ θάνε-θούν τα που δὲ λείμ...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Μιά καιχνιά βαριά-βαριά τριγύρω
χουμένη, όλα θουβά, θαμπά, θλιμμένα,
γῆ κι' ούρανος σε χρώματα σθυμένα,
βαρύ, πηχτό ως και των άνδων το μύρο,

— κρηκού καιμού άναστένανμα— και μένα
έρημ ή καρδιά μου...— Όμιε και που να γύρω;
νοιώθω έναν πόνο άλλάητο και στείρο
που με τρώει... Τα μάτια στεγνωμένα,

μα δάκρυα τη θλίψη άντιφωγγίζουν...
—“Ω, ως ήτανε γλυκά να μ' άντικρούζων
δυσ γαλακή ματάκια άνήρα κι' άνήρα,

“Ένα ρόδο άνοιξιάνικο, ένα άστέρη...
να ξεπαύσω σε θρήνα... να μου φέρη
του πόνου το γαλήνεμα ξερά...»

Δεκεμβρ. 1919

ΓΙΑΝΝΗΣ ΘΑΙΒΕΡΟΣ

ΕΧΟΜΕΝ ΤΗΣ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΗΣ ΒΕΛΑΤΕΙΑΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΟΧΟΝ

ΜΑΥΡΟΔΑΦΝΗΝ 1901 ΤΟΥΛ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ 3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έναρξις έκποιήσεως τών νέων οικοπέδων τού Α' τμήματος τής καλής πόλεως.

Γνωστοποιεί, δι συμφώνως τῇ ἀπό 28ῃ Ἰανουαρίου ε. ε. προκηρῖξει τῆς ἐν Θεσσαλονικῇ ἐπιτροπῆς ἐκποιήσεως, ἠρξαι ἡ δημοσία ἐκποιήσις τών νέων οικοπέδων τοῦ Αου καέντος τμήματος τῆς πόλεως Θεσσαλονικῆς. Πᾶς ἐπιθυμῶν νά γίγη ἀγοραστής, διατελῶν μέτοχος ἢ μὴ τῆς κημαικῆς ομάδος, δεόν νά ὑποβάλῃ διὰ τὰ οικόπεδα τοῦ Αου τμήματος μέχρι 13ῆς Φεβρουαρίου πρὸς τὴν ἐν Θεσσαλονικῇ ἐδρευούσαν ἐπιτροπὴν ἐκποιήσεως ἔγγραφον προσφορᾶν, λαμβάνων ἐπ' ὄψιν, δι ὡς πρώτη προσφορὰ δι' ἑκάστον ἐκποιητέον οικόπεδον λογίζεται ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς διαφημίσεως καθωρισμένη ἐλαχίστη τιμή. Οὐδέμια προσφορὰ λαμβάνεται ἐπ' ὄψιν, ἂν δὲν ἀνοδεύηται ὑπὸ γραμματίου καταθέσεως δημοσίου Τομεῖον ἐμφαίνοντις δι κατετέθη ὡς ἐγγύησις ποσὸν ἀντιπροσωπεῖον εἰς μετρητὰ τὸ δέκατον, εἴτε εἰς κρηματογράφα τὸ εἰκοστὸν τῆς καθωρισμένης ἐλαχίστης τιμῆς. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ πλείονα τοῦ ἐνὸς οικόπεδου προσφορὰ τοῦ ἀντιπροσώπου ὅποτε ἀρκεῖ μία ἐγγύησις, ἢ ὁρίζομένη διὰ τὸ μεγαλύτερος τιμῆς οικόπεδου. Ἄλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ διὰ πλείονα τοῦ ἐνὸς οικόπεδου προσφορὰ τοῦ ἀντιπροσώπου δὲν λαμβάνεται ἐπ' ὄψιν, εἰ γὰρ δι' αὐτῆς δὲν ὀρίζεται ἢ σειρὰ τῆς μετὰ τῶν πλείονων οικόπεδων προτιμήσεως τοῦ προσφέροντος, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει τὰ αὐτὰ πρόσσπον πλειοδοτήσῃ ἐπὶ πλείονων οικόπεδων, θεωρεῖται πλειοδοτήσαν κατὰ τὴν διὰ τῆς προσφορᾶς αὐτοῦ δηλωθεῖσαν σειρὰν προτιμήσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς πάντα παλαιῶν ιδιοκτήτην ἀνεξαρτήτου κατοχῆς κηματογράφου, δὲν δύνανται νά καταχωρηθῶσιν οικόπεδα, εἰμὴ μέχρι δύο τὸ πολὺν περισοῦτερα τῶν παλαιῶν οικόπεδων του, εἰς δὲ τὸν μὴ παλαιῶν ιδιοκτήτην, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐξ ἀγορᾶς κατοχῆς κηματογράφου, οὐδέποτε νῆ καταχωρηθῶσιν πλείονερα τῶν δύο οικόπεδων.

Τὰ οικόπεδα ἔχουσι κατασχρῖν εἰς 4 κατηγορίας, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν ὁδῶν, ἐφ' ὧν κείνται καὶ τῆς πλεονεκτικῆς θέσεως αὐτῶν.

Ἐπὶ τῶν οικόπεδων Αης κατηγορίας θέλει ἐνεργηθῆν ἡ πλειοδοσία ἀνεὶ οὐδενὸς περιορισμοῦ. Ἐπὶ τῶν τῆς Βας κατηγορίας οικόπεδων μέχρις 75 ο)ο ἐπὶ τὴν καθωρισμένην ἐλαχίστην τιμὴν διατιμῆσεως. Ἐπὶ τῶν τῆς Γης κατηγορίας μέχρι τῶν 50 ο)ο καὶ ἐπὶ τῶν τῆς Δης κατηγορίας 25 ο)ο ἐπὶ τὴν καθωρισμένην τιμὴν διατιμῆσεως.

Τὰ ἐμβαδὰ τῶν οικόπεδων τοῦ Αου τμήματος ποικίλοντι ἀπὸ 205 μέχρι 5610 τετραγωνοπόδων μέτρων. Αἱ ἐλάχιστοι τιμαὶ διατιμῆσεως ἀπὸ 180 δρ. εἰς 690 δρ. ἀνὰ τετραγ. μέτρον.

Αἱ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκποιήσεως γενησόμεναι καταχωρήσεις θέλουσι γνωστοποιηθῆν τοιχοκλιθεῖναι. Νέαι προσφοραὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν οικόπεδων εἶνε δεκατὰ ἐντὸς ἡμερησίου ἀπὸ τῆς περὶ τοιοῦ-

κολήσεως πράξεως. Κατακόρωσις ἐπ' ὄψιν τοῦ νέου πλειοδότην γίνεται ἐφόσον ὁ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκποιήσει ἀκακηρυχθεὶς πλειοδότης δὲν συναινεῖ καλοῦμενος νά προσφέρῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὴν ἀνωτέραν τιμὴν τῆς νέας προσφορᾶς.

Τὸ διάγραμμα τῶν ἐκποιητέων νέων οικόπεδων τῶν διαφόρων κατηγοριῶν καὶ ὁ πίναξ τῶν καθωρισμένων ἐλαχίστων τιμῶν ἐκτίθενται :

- α') Ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας.
β') Ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκποιήσεως τοῦ νέου δημοτομικοῦ σχεδίου Θεσσαλονικῆς (Βασιλικὸν Θέατρον) καὶ ἐν τοῖς γραφείοις τῆς Τопоγραφικῆς ὑπηρεσίας (Ὁδὸς 6).

Ἔσται παροχῆς πληροφοριῶν 11 1)2 π. μ. 12 1)2 μ. μ. καθ' ἑκάστην.

Αἱ προσφοραὶ ὑποβάλλονται πρὸς τὴν ἐν Θεσσαλονικῇ ἐδρευούσαν ἐπιτροπὴν «ἐκπαιήσεως» Διοικητήριον.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 1ῃ Φεβρουαρίου 1920 (Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου)

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΡΑΜΑΤΑ
ΤΟΜΟΣ Α'
1— ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ (3 πράξεις)
2— ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ (3 πράξεις).
3— ΣΤΗΝ ΟΣΩΠΟΡΤΑ (μὴ ἀποσχητῶ).
Ἐξαντλημένα Φύλλα τυπογρ. 10—12. Δρ. 5 ὁ τόμος.

Table with 3 columns: ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ, ΔΙΑΜΟΝΗ, ΣΩΜΑΤΑ

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ τὸ χαρτὶ καὶ τὰ τυπωτικὰ εἶναι ἀκριβὰ σήμερα κα' ὁ ἐκδοτῆς, γὰ νά προβῆι ὁ ἐκδοτῆς φιλολογικῶς ἔργου, πρέπει νῆχει ἀγορεύει ἀπὸ πρὶν ἔναν ἀριθμῶ ἀγοραστῶν, παρακαλοῦμε ὅσοι θέλουσι ν' ἀποχτήσουν τὸ βιβλίον, νά συμπληρώσουν τὸ κομμάτι αὐτὸ, νά τὸ κῶσουν καὶ νά μᾶς τὸ στείλουν εἰς τὴν διεύθυνση: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟ Poste Restante ἐξωτερικοῦ, Ἀθήνα.

ΤΑ ΝΙΑΤΑ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΣΥΝΤΡΟΦΗ : ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΔΡ. 10
ΕΞΑΜΗΝΗ .. 6
ΣΕ ΚΑΛΟ ΚΑΡΤΙ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ .. 15
Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥΣ :
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΤΑ ΝΙΑΤΑ»
. ΜΥΤΙΛΗΝΗ